

Súd: Krajský súd Bratislava
Spisová značka: 10Co/81/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1206218160
Dátum vydania rozhodnutia: 25. 01. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ayše Pružinec Eren
ECLI: ECLI:SK:KSBA:2024:1206218160.8

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Bratislave v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Ayše Pružinec Eren a členov senátu JUDr. Michaely Frimmelovej a JUDr. Zuzany Kučerovej v právnej veci žalobcu: Š. A., Z. XX. XX. XXXX, B. Č.H., B., proti žalovanému: Bratislavská vodárenská spoločnosť, a. s., IČO: 35 850 370, Prešovská ul. č. 48, Bratislava, zastúpený: ius aegis s. r. o., IČO: 36 857 203, Nedbalova ul. č. 12, Bratislava, o zaplatenie istiny 72. 800 eur s príslušenstvom, na odvolanie žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Bratislava II zo dňa 25. februára 2022, č. k. 14C/236/2009 - 990, takto

rozhodol:

Odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie m e n í tak, že žalobu z a m i e t a .

Žalovanému proti žalobcovi p r i z n á v a n á r o k na náhradu trov prvoinštančného a odvolacieho konania v rozsahu 100 %.

odôvodnenie:

1.

Súd prvej inštancie napadnutým rozsudkom (v poradí tretím) uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 32. 052, 09 eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 32. 052, 09 eur od 07. 04. 2018 do zaplatenia, a to všetko v lehote do 3 dní odo dňa právoplatnosti rozsudku, konanie v časti istiny o sumu 31, 54 eur a o sumu 11. 711, 81 eur s úrokom z omeškania vo výške 9 % zo sumy 11. 711, 81 eur od 14. 09. 2010 až do zaplatenia zastavil, vo zvyšku žalobu zamietol a o trovách konania rozhodol tak, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo. Svoje rozhodnutie odôvodnil právne ust. § 100 ods. 1, 2, § 106 ods. 1, § 123, § 128 ods. 1, 2, čl. 20 ods. 1, 3 Ústavy SR, § 61 ods. 1, 2 zák. č. 543/2002, § 32 ods. 6 zák. č. 364/2004 Z. z., § 4 ods. 1, 2 nar. vl. SR č. 438/2005 Z. z., a vecne tým, že nakoľko na predmetnú žalobu nie je možné aplikovať právnu normu (zákon o vodách, zákon o verejných vodovodoch, zákon o ochrane prírody), bolo treba vec posúdiť podľa ustanovení zákona, ktoré sú tejto norme najbližšie, tak ako to uvádza § 853 ods. 1 Občianskeho zákonníka, podľa ktorého občianskoprávne vzťahy pokiaľ nie sú osobitne upravené ani týmto ani iným zákonom, sa spravujú ustanoveniami tohto zákona, ktoré upravujú vzťahy obsahom aj účelom im najbližšie. Uviedol, že mal z vykonaného dokazovania za preukázané, že žalobkyňa (pôvodnou žalobkyňou bola E. A., pozn. odvolacieho súdu), ktorá je vlastníkom nehnuteľnosti parc. č. 703/3 zastavané plochy a nádvoria o výmere 3525 m2, nachádzajúcom sa v A.. Ú.. Č., I. na E. Č.. XXX, vedenom vtedajšou Správou katastra pre Hlavné mesto SR Bratislavu, pracovisko Bratislava V s tým, že na základe rozhodnutia Odboru výstavby Okresného národného výboru Bratislava - vidiek zo dňa 26. VIII. 1966 I.. V.. XXXX/XXXX, bolo vydané územné rozhodnutie pre umiestnenie verejnej studne v A.. Ú.. H. Č., X. O. I. Č.. XXXXX/XXX-XXXX Okresný národný výbor Bratislava - vidiek previedol na Západoslovenské vodárne a kanalizácie Bratislava správu národného majetku v kat. úz. Čunovo podľa geometrického plánu Č. XXX-XXXX-XXúXX I. X.. Č.. XXXX I. V. V. Č. XXX V. XX T. XX F.X a tieto

rozhodnutia sa stali podkladom pre vybudovanie verejnej studne na pozemku žalobkyne. Uviedol, že z rozhodnutia a Verejnej vyhlášky č. W/820/2002-GGL zo dňa 09. 07. 2002 nesporne vyplýva, že parcela 703/3 vo vlastníctve žalobkyne spadá do pásma hygienickej ochrany I. stupňa s tým, že obvod pásma I. stupňa musí byť oplotený, označený výstražnými tabuľami, aby bol zamedzený prístup nepovolaným osobám a zvieratám. Poukázal na to, že žalovaný v konaní nepopieral, že na časti pozemku žalobkyne má umiestnené vodné stavby a súhlasil aj s náhradou za užívanie pozemku, a to iba s časťou náhrady za užívanie pozemku v rozsahu 47 m², t. j. tej časti pozemku, ktorá je zastavaná vodnými stavbami žalobcu (zrejme žalovaného, nakoľko žalobkyňa na pozemku nemá vybudované žiadne stavby, ani vodné, pozn. odvolacieho súdu). Nesúhlasil s obranou žalovaného, že náhrada sa má týkať len 47 m² predmetného pozemku, pretože ako vyplýva aj z fotografickej dokumentácie nachádzajúcej sa na strane 12 znaleckého posudku D.. X., na pozemku žalobkyne je postavená murovaná budova verejnej studne a trafostanica, ktorá je oplotená a keďže sa jedná o pásmo ochrany prvého stupňa je absolútne vylúčené, že by žalobkyňa mohla užívať nezastavanú časť oploteného pozemku, pretože do tohto areálu majú vstup povolený len povolané osoby a žalobkyňa ako vlastníčka v tomto prípade tieto práva neprináležia, nemôže a ani nemohla ako vlastníčka pozemku vykonávať svoje vlastnícke práva bez obmedzenia a táto skutočnosť vyplýva aj z povolenia vstupu do areálu BVS a.s. pre žalobkyňu (predmetný listinný doklad sa nachádza na č. l. 227 spisu). Uviedol, že mal z vykonaného dokazovania za preukázané, že zo strany žalovaného došlo za žalované obdobie k obmedzeniu vlastníckeho práva žalobkyne s tým, že pri určení výšky náhrady vychádzal zo znaleckého posudku D.. P. X., avšak zároveň vzal do úvahy i námietku premlčania, kde dospel k záveru, že uplatnený žalovaný nárok za rok 2007, časť roku 2008, je premlčaný, a preto priznal žalobkyňi za rok 2006 sumu 2. 070, 98 eur (15 dní mesiaca apríl, máj, jún), za rok 2008 sumu 7. 578, 56 eur (9 dní mesiaca február, marec až september), za rok 2009 sumu 1. 844, 75 eur (november, december), za rok 2010 sumu 10. 039, 20 eur (celý), za rok 2011 sumu 10. 518, 60 eur (celý) s tým, že v časti nároku, ktorým žalobkyňa vzala žalobu späť i s príslušenstvom, konanie zastavil a vo zvyšku žalobu zamietol. Poukázal na to, že žalobkyňa v konaní niekoľko krát menila a upravovala petit naposledy svojim podaním doručeným súdu 06. 04. 2018, čiže žalovaný sa dostal do omeškania až nasledujúcim dňom, keďže predtým sa žalobkyňa domáhala zaplata nájomného spolu s úrokom z omeškania a posledným podaním zaplata náhrady za obmedzenie vlastníckeho práva s úrokom z omeškania zo žalovanej sumy, ako aj trov konania s poukazom na rovnaký doteraz tvrdý skutkový stav žalobkyňou. Zastavenie konania odôvodnil právne ust. § 144, § 145 ods. 1, § 146 ods. 1 C. s. p. a vecne tým, že v súlade s dispozičným prejavom žalobcu, konanie zastavil, pričom prihliadol aj na súhlas žalovanej strany so späťvzatím tejto časti návrhu (správne žaloby, § 131 C. s. p., pozn. odvolacieho súdu). Výrok, ktorým rozhodol o náhrade trov konania odôvodnil právne ust. § 255 ods. 2 C. s. p., vecne tento výrok súd prvej inštancie neodôvodnil vôbec.

2.

Proti tomuto rozsudku, do jeho vyhovujúceho výroku, podal žalovaný v zákonnej lehote odvolanie z dôvodu, že súd nesprávnym právnym postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, nakoľko odôvodnenie je nedostatočné (§ 365 ods. 1 písm. b/ C. s. p.), konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci (§ 365 ods. 1 písm. d/ C. s. p.), súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam (§ 365 ods. 1 písm. f/ C. s. p.), a napokon z dôvodu, že rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci, keďže súd dospel k záveru o opodstatnenosti a dôvodnosti žaloby (§ 365 ods. 1 písm. h/ C. s. p.) a navrhol ho v napadnutom rozsahu zmeniť a žalobu žalobkyne zamietnuť. Namietol nepreskúmateľnosť napadnutého rozsudku, ktorá má za následok jeho ústavnú neudržateľnosť, nakoľko neboli rešpektované zásady vyplývajúce z ust. § 220 ods. 2 C. s. p., čím došlo k odňatiu práva na spravodlivý proces v rámci odvolacieho konania spočívajúceho v nemožnosti adekvátnej obrany proti vysloveným argumentom súdu prvej inštancie v štádiu využitia riadnych a mimoriadnych prostriedkov v rovine polemiky s nimi. Poukázal na to, že súd nerozobral jednotlivé skutkové okolnosti a právne aspekty nároku uplatneného žalobou a nevysvetlil, či k jeho založeniu došlo alebo nie a kedy a z akého dôvodu, t. j. v odôvodnení rozsudku č. 3 jasne, výstižne a zrozumiteľne neustálil zistený skutkový stav, nezaoberal sa vysvetlením, či na základe výsledkov vykonaného dokazovania žalobkyňi vznikol nárok na zaplata žalovanej sumy z dôvodu obmedzenia vlastníckeho práva žalobkyne, pričom absencia všetkých uvedených skutočností v odôvodnení rozsudku č. 3 ho robí nepreskúmateľným pre nedostatok a nezrozumiteľnosť dôvodov. Uviedol, že nepreskúmateľnosť napadnutého rozsudku pre nedostatok a nezrozumiteľnosť jeho dôvodov a z toho plynúcu ústavnú neudržateľnosť vidí v tom, že z odôvodnenia rozsudku č. 3

nevyplýva vzťah medzi skutkovými zisteniami a úvahami súdu pri hodnotení dôkazov na strane jednej a právnymi závermi súdu na strane druhej, nakoľko súd jasne, výstižne a zrozumiteľne nevysvetlil a neuviedol, aké čiastkové skutkové zistenia vyplynuli z jednotlivých vykonaných dôkazov, ktoré čiastkové skutkové zistenia považuje za rozhodujúce a z ktorých konkrétnych vykonaných dôkazov ich zistil, a ktoré skutkové tvrdenia strán boli konkrétnymi vykonanými dôkazmi preukázané a ktoré skutkové tvrdenia strán boli konkrétnymi vykonanými dôkazmi vyvrátené a už vôbec jasne, výstižne a zrozumiteľne nevysvetlil a neuviedol, ako s ohľadom na vykonané dokazovanie posúdil podstatné skutkové tvrdenia a právne argumenty strán, ktoré skutočnosti považuje za preukázané a ktoré nie, z ktorých dôkazov vychádzal a ako ich vyhodnotil, a ako vec právne posúdil. Uviedol, že nepreskúmateľnosť napadnutého rozsudku spočíva aj v tom, že z neho nie je možné zistiť, ako interpretuje právne normy, ktoré v rozhodnutí odcitoval a ani neuviedol, ktoré zo skutkových zistení odôvodňujú aplikáciu práve týchto právnych noriem na posudzovanú vec. Namietol, že porovnaním v poradí druhého a tretieho rozsudku súdu prvej inštancie je možné zistiť, že sú obsahovo až na bod 8. odôvodnenia veľmi obdobné, dokonca v časti, ktorá má obsahovať posúdenie, ktoré skutočnosti považuje za preukázané a ktoré nie, ktoré dôkazy vykonal, z ktorých dôkazov vychádzal a ako ich vyhodnotil, prečo nevykonal ďalšie navrhnuté dôkazy a ako vec právne posúdil, konkrétne v odsekoch 25 až 27 rozsudku č. 3, sú až na jednu zmenu, úplne identické. Žalovaný namietol, že z napadnutého rozsudku nie je možné zistiť, podľa ktorého zákonného ustanovenia vlastne nárok žalobkyne právne posúdil, keďže citoval viaceré právne normy, a to jednak predstavujúce špeciálnu právnu úpravu (§ 61 zákona č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny, § 32 ods. 6 zákona č. 364/2004 Z. z. o vodách a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov /vodný zákon/), ako aj všeobecnú právnu úpravu (článok 20 ods. 1 a 3 Ústavy, § 123 a 128 ods. 1 a 2 Občianskeho zákonníka a na premlčanie nároku § 100 ods. 1 a 2 a § 106 ods. 1 Občianskeho zákonníka) a v závere odôvodnenia dokonca odcitoval ust. § 853 ods. 1 Občianskeho zákonníka. Vytkol súdu prvej inštancie, že sa nevysporiadal s jeho právnou argumentáciou a ani s názorom Krajského súdu v Bratislave prezentovanom v zrušujúcom uznesení, ktorým bol zrušený predchádzajúci rozsudok č. 2, neuviedol, prečo vychádzal práve z časti 3.5 a 3.6 znaleckého posudku D.. X., ktorá je určená ako nájomné za pozemok X.. Č.. XXX/X, J.. H. J. XXXX, X.. Č.. XXXX H. V. XXXX F.X I. na E. Č.. XXXX pre katastrálne územie B. - F.. Č.. Č., ktorý je vo vlastníctve žalobkyne (ďalej len „pozemok“) v celosti, t. j. vo výške bez zohľadnenia obmedzení na pozemku, a teda aj jeho stavby, t. j. akoby šlo o holý pozemok, ale aj bez elektrického vedenia a ochranného pásma predmetného elektrického vedenia (ktoré je na pozemku žalobkyne nezávisle od jeho vôle, resp. jeho právnych predchodcov), a nie za skutočný pozemok žalobkyne, na ktorom sa stavba a zároveň Ochranné pásmo I. stupňa nachádza, t. j. podľa časti 33. a 3.4 znaleckého posudku D.. X., prípadne 3.1 a 3.2 znaleckého X. D.. X.. Vytkol súdu prvej inštancie, že opomenul odôvodniť svoje rozhodnutie o náhrade trov konania, a preto nie je zrejmé, z akého dôvodu aplikoval na rozhodnutie o nároku na náhradu trov konania práve ustanovenie § 255 ods. 2 C. s. p., a prečo mal za to, že nebol dôvod ani na pomerné rozdelenie náhrady trov konania. Odvolací dôvod podľa § 365 ods. 1 písm. f) C. s. p. spočíva v tom, že súd prvej inštancie uviedol, že na pozemku žalobkyne sa nachádza murovaná stavba, čo nie je pravdivé skutkové zistenie, ktoré by vyplývalo z vykonaného dokazovania, nakoľko murovaná stavba (čerpacia stanica) sa nachádza na jeho pozemku, pričom túto skutočnosť v konaní netvrdila ani jedna zo sporových strán. Žalovaný v dôvodoch svojho odvolania ďalej namietol, že súd prvej inštancie nesprávne právne posúdil námietku premlčania, keď aplikoval trojročnú premlčaciu dobu, i keď mal správne aplikovať dvojročnú s tým, že nárok žalobkyne je nutné posudzovať separátne za časť, na ktorej sa nachádza stavba žalovaného o rozlohe 47 m² a za časť, na ktorej sa nachádza ochranné pásmo, čo predstavuje zvyšnú časť pozemku žalobkyne. Vytkol súdu prvej inštancie, že pri posudzovaní nároku žalobkyne nezohľadnil ani to, čo bolo v konaní listinnými dôkazmi preukázané, a to, že Ochranné pásmo I. stupňa bolo na pozemku žalobkyne zriadené už v roku 1966, kedy štát na pozemku vybuďoval stavby - veľkokapacitnú studňu, trafostanicu, prístupovú asfaltovú cestu, podľa vtedy platného zákona o vodách vo verejnom záujme, pričom takéto pozemky museli byť a aj musia byť oplotené s tým, že žalobkyňa nadobudla do vlastníctva pozemok s vedomím ich existencie. Zdôraznil, že žalobkyňa vedela, že svoje vlastnícke právo bude môcť vykonávať len v súlade s rozhodnutím Krajského úradu, odboru životného prostredia č. W/820/2002-GGL zo dňa 09. 07. 2002, keďže pozemok X.. Č.. XXX/X A.. Ú.. Č. sa nachádza v pásme hygienickej ochrany I. stupňa a sú na ňom postavené 3 stavby v jeho vlastníctve, napriek tomu spornú nehnuteľnosť kúpila, teda musí strieť nútené obmedzenie vlastníckeho práva v nevyhnutnej miere, keďže ide o verejný záujem, nakoľko verejná studňa je vodným zdrojom určeným na hromadné zásobovanie obyvateľov Mestskej časti Bratislava - Čunovo pitnou a úžitkovou vodou a nie je určená na komerčné využitie žalovaným. Za nepravdivé označil aj tvrdenie súdu prvej inštancie, že súdny znalec D.. X. v znaleckom posudku č. 2/2013 stanovil cenu nájmu za

daný pozemok za obdobie od 15. 04. 2006 do 31. 12. 2011 sumou 72. 768, 46 eur, nakoľko táto suma bola stanovená za celý pozemok žalobkyne o veľkosti 3525 m² bez zohľadnenia obmedzenia, a to jeho stavby a Ochranného pásma I. stupňa, t. j. akoby „holého“ pozemku, aj bez zohľadnenia elektrického vedenia vysokého napätia. v bode 3.5 a 3.6 predmetného znaleckého posudku D.. P. X., ktoré znalec určil v priemere vo výške 3,631 eur/m²/rok. Uviedol, že nie je zrejmé, na základe akých skutkových tvrdení, dôkazov a aplikujúc aké právne normy, dospel súd prvej inštancie k záveru, že za žalované obdobie obmedzil vlastnícke právo žalobkyne s tým, že netuší ani, na základe akej právnej normy posúdil príslušenstvo uplatňovaného nároku žalobkyňou, keďže v odôvodnení napadnutého rozsudku ani nevysvetlil, prečo na predmetnú žalobu nie je možné aplikovať právnu normu, a to zákon o vodách, zákon o verejných vodovodoch, zákon o ochrane prírody. Upriamil pozornosť na to, že pokiaľ žalobkyňa v priebehu konania svoj nárok vyvodzovala z ustanovenia čl. 20 Ústavy SR, teda zo všeobecnej právnej úpravy obmedzenia vlastníckeho práva, ktoré je zároveň upravené aj v § 128 Občianskeho zákonníka, tak v prípade, ak existuje špeciálna právna úprava, ktorá upravuje otázku vzniku nároku na náhradu za obmedzenie vlastníckeho práva, má prednosť pred všeobecnou právnou úpravou v Občianskom zákonníku, resp. v Ústave SR a z tohto dôvodu je potrebné podmienky vzniku práva na náhradu, ako aj formu a spôsob náhrady posudzovať podľa v nej obsiahnutej hmotnoprávnej úpravy, a teda nie je namieste vychádzať zo všeobecnej právnej úpravy uvedenej v ustanovení čl. 20 Ústavy SR a § 128 Občianskeho zákonníka, podľa ktorého žalobkyňa má nárok na náhradu obmedzenia z titulu zriadenia Ochranného pásma I. stupňa nevznikol. Zdôraznil, že špeciálnu právnu úpravu obsahuje zákon č. 442/2002 Z. z. o verejných vodovodoch a verejných kanalizáciách a o zmene a doplnení zákona č. 276/2001 Z. z. o regulácii v sieťových odvetviach (ďalej len „Zákon o verejných vodovodoch a verejných kanalizáciách“), ako aj zákon č. 364/2004 Z. z. o vodách (ďalej aj len „Zákon o vodách“), a preto do úvahy prichádza aplikácia Zákona o verejných vodovodoch a verejných kanalizáciách ako špeciálnej právnej úpravy, nakoľko však prekluzívne lehoty podľa ustanovenia § 20 ods. 4 už márne uplynuli, došlo k zániku práva žalobkyne na primeranú náhradu za nútené obmedzenie užívania nehnuteľnosti. Nesprávne právne posúdenie spočíva podľa žalovaného aj v tom, že tento výkon práva žalobkyňou nepožíva právnu ochranu. Namietol, že súd nezobral do úvahy a ani sa nevysporiadal s argumentáciou, že v prípade špekulatívneho nadobúdania takýchto pozemkov s cieľom uplatňovať si nárok na náhradu za obmedzenie vlastníckeho práva možno uvažovať o výkone práva v rozpore s dobrými mravmi, ktoré nepožíva právnu ochranu (v tomto smere odkázal na rozsudok Európskeho súdu pre ľudské práva z 02. júla 2019 vo veci X. P.Ý. proti Slovenskej republike, sťažnosť č. 4014/12). Uviedol, že opakovane poukázal v priebehu konania na judikatúru, z ktorej vyplýva, že v prípade, ak si žalobca uplatňuje výlučne zodpovednostné (sekundárne) nároky voči žalovanému, ktorý mu „bráni“ v užívaní veci bez toho, aby sa zároveň primárne domáhal odstránenia protiprávneho stavu, jedná sa o výkon práva v rozpore s dobrými mravmi, ktorý nepožíva právnu ochranu, pričom aj v tomto konaní si žalobkyňa uplatňuje sekundárne nároky. Poukázal na skutočnosť, že žalobkyňa pozemok kupovala už so zákonným obmedzením, a teda aj so zriadeným Ochranným pásmom I. stupňa na pozemku a existujúcou stavbou s tým, že účelom ustanovenia § 32 zákona o vodách, sú ochranné pásma, a smeruje k ochrane verejného záujmu, najmä kvality a zdravotnej bezchybnosti vody, nie ku garancii práv na strane toho, kto odoberá vodu, alebo toho, kto žiada o povolenie na odber vody z vodárenského zdroja, resp. vlastníka alebo stavebníka vodnej stavby, z dôvodu ktorého žalobkyňa má nárok na náhradu obmedzenia z titulu zriadenia Ochranného pásma I. stupňa nevznikol, a to ani podľa § 128 Občianskeho zákonníka. Uviedol, že nakoľko (ust. § 32 ods. 6) Zákon o vodách je vo vzťahu k Občianskemu zákonníku lex specialis, má teda prednosť pred všeobecnou právnou úpravou v Občianskom zákonníku, nie je možné vychádzať zo všeobecnej právnej úpravy uvedenej v ustanovení čl. 20 Ústavy SR a § 128 ods. 2 Občianskeho zákonníka, keďže upravuje právo na náhradu za obmedzenie vlastníckeho práva, a žalobkyňa mohol vzniknúť právny nárok na náhradu iba za splnenia zákonných podmienok Zákona o vodách, to znamená, že nárok nevzniká automaticky, avšak v posudzovanom prípade nie sú splnené všetky podmienky, a preto žalobkyňa má nárok na náhradu za obmedzenie vlastníckeho práva ani v zmysle tohto ustanovenia nevznikol. Nestotožnil sa s argumentáciou žalobkyne, že nárok na náhradu za obmedzenie vlastníckeho práva jej prináleží podľa ustanovenia § 128 Občianskeho zákonníka, resp. čl. 20 Ústavy SR, nakoľko odsek 1 predpokladá obmedzenie na nevyhnutnú dobu a odsek 2 predmetného ustanovenia predpokladá konečné riešenie protiprávneho stavu, pričom k obmedzeniu došlo prvýkrát ešte u predchádzajúcich vlastníkov pozemku. Žalovaný argumentoval, že náhrada podľa § 128 ods. 2 Občianskeho zákonníka má byť jednorazová, primeraná čo do výšky aj spôsobu obmedzenia, ako aj obdobiu, kedy k obmedzeniu toho ktorého vlastníka prvýkrát došlo a bez ohľadu na samotné trvanie obmedzenia vlastníckeho práva, a preto žalobkyňa nemôže prináležať náhrada. Žalovaný vo svojom odvolaní zároveň poukázal na viacero rozhodnutí NS SR, ÚS SR a NS ČR, z ktorých vyplýva, že judikatúra sa prikláňa k jednorazovému

charakteru náhrady a týka sa takmer výlučne vecných bremien, ktorými ochranné pásma nie sú, avšak aj napriek tomu, že je potrebné dôsledne rozlišovať medzi zákonnými obmedzeniami vlastníckeho práva (medzi ktoré patria aj ochranné pásma) a zákonnými vecnými bremenami, a je potrebné aplikovať výklad, v zmysle ktorého vzhľadom na podobnosť predmetných inštitútov je možné pri posudzovaní formy náhrady postupovať analogicky, ako pri zákonných vecných bremenách. Namietol priznaný nárok ako nárok za pretrvávajúce obmedzenie vlastníckeho práva k pozemku žalobkyne z dôvodu existencie jeho stavby a Ochranného pásma I. stupňa, ktorý bol súdom priznaný ako opakované plnenie, a zároveň namietol primeranosť náhrady za pretrvávajúce obmedzenie užívania vlastníckeho práva žalobkyne k pozemku z dôvodu existencie stavby a Ochranného pásma I. stupňa, resp. posúdenia jej výšky v hodnote nájomného za celý pozemok o výmere 3525 m² bez zohľadnenia existujúcich obmedzení. Poukázal na skutočnosť, že pri Ochrannom pásme I. stupňa nie sú splnené podmienky na priznanie náhrady za obmedzenie užívania pozemku, a preto za obmedzenie z dôvodu existencie Ochranného pásma I. stupňa nemá žalobkyňa nárok na náhradu za obmedzenie, a pokiaľ ide o časť pozemku zastavanú stavbou, v tomto prípade by eventuálne bolo možné nárok posudzovať podľa všeobecných právnych noriem, pričom pri určení výšky náhrady a jej primeranosti by sa malo vychádzať zo sumy určenej ako nájom pozemku o výmere 47 m² (za predpokladu, že by nárok žalobkyne vznikol a nebol by premlčaný). Žalovaný v dôvodoch svojho odvolania ďalej namietol aj nesprávne právne posúdenie premlčania uplatneného nároku, nakoľko súd prvej inštancie aplikoval trojročnú premlčaciu dobu, i keď mal aplikovať dvojročnú premlčaciu dobu, keďže žalobkyňa si uplatňuje nárok za obdobie od 15. 04. 2006 do 31. 10. 2008 a od 01. 11. 2009 do 31. 12. 2011, pričom je premlčaná minimálne časť obdobia, a to od 01. 07. 2006 do 31. 10. 2008 a od 01. 01. 2011 do 31. 12. 2011 s tým, že okrem súdom uvádzanej premlčanej časti istiny za obdobie roka 2007 a časť roka 2008, je premlčaná aj istina za obdobie od 01. 07. 2006 do 31. 12. 2006 (ktoré súd aj napriek skutočnosti, že neuviedol pri tomto období, že je premlčané, nárok nepriznal), obdobie od 01. 01. 2008 do 31. 10. 2008 a obdobie od 01. 01. 2011 do 31. 12. 2011. S poukazom na ust. § 536 Občianskeho zákonníka žalovaný namietol aj právne posúdenie priznaného úroku z omeškania a napokon aj výrok, ktorým rozhodol o náhrade trov konania, ktorý súd prvej inštancie odôvodnil nepreskúmateľným spôsobom.

3.

Žalobkyňa vo svojom vyjadrení k odvolaniu (zo dňa 10. 06. 2022) žalovaného uviedla, že navrhuje napadnutý rozsudok potvrdiť z dôvodu jeho vecnej správnosti. Nestotožnila sa s argumentáciou žalovaného, že jej nepatrí náhrada za celý pozemok, ale iba za 47 m², nakoľko vzhľadom na existenciu vodných stavieb na tomto pozemku je obmedzená v užívaní celého pozemku, je jej teda bránené v realizácii jej vlastníckych práv, ktoré sú chránené Občianskym zákonníkom, aj Ústavou. Uviedla, že predmetný pozemok bol vždy vo vlastníctve niektorého z členov jej rodiny, avšak žalovaný nevykonal majetkové vysporiadanie so žiadnym z vlastníkov s tým, že zo strany žalovaného ide len o snahu ďalej predlžovať nekonečné súdne konanie a nesúhlasila s jeho tvrdením ohľadne procesného pochybenia súdu prvej inštancie, nakoľko podľa jej názoru sa dostatočne zaoberal tak skutkovou, ako aj právnou podstatou sporu, keďže rozsudok obsahuje rozsiahle odôvodnenie, ktoré zrozumiteľne dáva odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom sporu. K námietkam žalovaného ohľadne výšky nároku uviedla, že prvostupňový súd správne posúdil, že jej patrí náhrada za celý pozemok o výmere 3525 m², nakoľko celý pozemok je zahrnutý do 1. ochranného pásma zdroja pitnej vody (Rozhodnutie Krajského úradu v Ba, odbor životného prostredia č. W/820/2002-GGI zo dňa 09. 07. 2002), a to vinou predchodcu žalovaného, ktorý umiestnil vodné stavby na inej parcele, ako mu bolo určené vtedy príslušnými úradmi a nevykonal ani majetkoprávne usporiadanie postihnutých pozemkov (viď rozhodnutia Odboru vodného hospodárstva č. Voda/1398/1966 zo dňa 21. 04. 1966 a Odboru výstavby Okresného národného výboru Bratislava-vidiek zo dňa 26. VIII. 1966, ZN. Výst. 6723/1966), pričom táto skutočnosť jej bráni realizovať vlastnícke práva, ktoré sú chránené tak ustanoveniami Občianskeho zákonníka ako aj Ústavou SR a nie je podstatné, či v čase nadobudnutia pozemku o obmedzení užívania tohto pozemku vedela alebo nie, keďže podstatná je skutočnosť, že ani jeden subjekt, ktorý predmetný pozemok využíval na ťažbu vody sa so žiadnym z predchádzajúcich majiteľov nemal ani len snahu majetkovo-právne vysporiadať, napriek tomu, že mu to bolo nariadené v súdnom rozhodnutí. Uviedla, že nie je podstatné pre posúdenie jej nároku, že v čase, keď nadobudla pozemok, musela vedieť, že sa na tomto nachádza verejná studňa vo vlastníctve žalovaného. Poukázala na to, že so žalovaným vedie súdny spor od roku 2006, kedy si začala voči žalovanému uplatňovať svoje vlastnícke právo na pozemok, ako aj práva z toho vyplývajúce, pričom žalovaný tento pozemok užíval bez toho, aby sa s ňou majetkovo-právne vysporiadal, schovávajúc sa za verejný záujem, pričom za

vodu, ktorú žalovaný vyťaží, spracuje a dodá odberateľom, ktorí mu za odber platia cenu, v ktorej je zahrnutý aj zisk žalovaného. Uviedla, že z vyjadrení a písomných podaní žalovaného je zrejmé, že si je vedomý skutočnosti, že neoprávnene užíva pozemok v jej vlastníctve, ako aj povinnosti náhrady majetkovej ujmy, avšak napriek tomu hľadá možnosti, ako sa tejto povinnosti vyhnúť, resp. ako dosiahnuť čo najnižšiu výšku majetkovej náhrady za užívanie pozemku a upozornila na to, že trhová cena pozemkov v danej lokalite sa pohybuje medzi 200 až 400 eur za m², pričom táto cena neustále rastie. Namietla, že konaním žalovaného sú sústavne porušované jej vlastnícke práva, vyplývajúce jednak z Ústavy Slovenskej republiky a jednak z ust. § 1 a 123 Občianskeho zákonníka.

4.

Žalovaný vo svojom vyjadrení k vyjadreniu žalobkyne k jeho odvolaniu uviedol (zo dňa 11. 07. 2022), že nesúhlasí s názorom žalobkyne, že napadnutý rozsudok dáva zrozumiteľne odpovede na právne a skutkovo relevantné otázky a naďalej zastáva názor, že sa súd dopustil v tomto prípade minimálne rovnakých chýb ako pri rozsudku č. 2, preto je aj rozsudok č. 3 nepreskúmateľný, nakoľko v odôvodnení rozsudku jasne, výstižne a zrozumiteľne neuviedol, k akým skutkovým zisteniam na základe vykonaného dokazovania dospel, neuviedol výklad právnych noriem, ktoré na vec aplikoval a už vôbec neuviedol spôsob ich aplikácie na danú vec. Poukázal na to, že súd v odôvodnení rozsudku č. 3 niektoré právne normy síce odcitoval, avšak ďalej nevysvetlil, ako tieto právne normy interpretuje a ktoré zo skutkových zistení odôvodňujú aplikáciu práve týchto právnych noriem na posudzovanú vec, iné právne normy zasa necituje, a tak nie je zrejmé a zrozumiteľné na základe akej právnej normy, resp. právnych noriem dospel k rozhodnutiu vo veci, a ktoré považoval za rozhodujúce v súvislosti s predmetom konania a ako uvedené normy vykladá a ktoré zo skutkových zistení odôvodňujú aplikáciu práve týchto právnych noriem na posudzovanú vec. Nestotožnil sa s názorom žalobkyne, že súd správne rozhodol, ak jej priznal nárok na náhradu za celý pozemok, a to z toho dôvodu, že ako bolo uvádzané v konaní pred súdom a v odvolaní a preukázané vykonanými dôkazmi, na pozemku žalobkyne je zriadené ochranné pásмо vodárenského zdroja I. stupňa, pričom jeho stavba, rovnako ako Ochranné pásмо I. stupňa, boli na pozemku zriadené už v roku 1966, ako to vyplýva z predložených listinných dôkazov, najmä Rozhodnutia o prípustnosti stavby v spojení s Projektom, t. j. pred nadobudnutím vlastníckeho práva žalobkyne k predmetnému pozemku. Zopakoval, že pozemok žalobkyne neužíva ako celok (o výmere 3525 m²), ale iba časť s rozlohou 47 m² z celkovej výmery 3525 m², na ktorom je zriadená stavba - studňa s príslušenstvom a trafostanica, pričom na pozemku je zriadené Ochranné pásмо I. stupňa, čo neznamena, že uvedený pozemok užíva v celosti a už vôbec nie neoprávnene. Uviedol, že nie je pravdivé tvrdenie žalobkyne, že jeho stavba je umiestnená na úplne inom pozemku, ako to bolo jeho predchodcovi určené príslušnými úradmi, ale naopak bolo preukázané, že jeho stavba bola oprávnená, čo potvrdil aj rozsudok OS BA V a bola realizovaná na tej nehnuteľnosti, na ktorú boli vydané príslušné rozhodnutia a povolenia (t. j. z časti aj na pozemku žalobkyne). Poukázal na to, že on, resp. jeho predchodca postupoval v súlade s právnymi predpismi (uvedené vyplýva najmä z Geometrického plánu, Projektu, Žiadosti o územné rozhodnutie a Územného rozhodnutia), a teda vôbec nešlo o inú lokalitu, resp. inú nehnuteľnosť, na ktorej mala byť jeho stavba postavená, ale ako to vyplýva z predložených dôkazov (najmä predloženého Geometrického plánu a Projektu obsahujúceho mapku), malo ísť o tú nehnuteľnosť, ktorej je v súčasnosti vlastníkom žalobkyňa. Vo svojom vyjadrení žalovaný ďalej uviedol, že skutočnosť, že parcela bola inak označená, či aj inak evidovaná v evidencii nehnuteľnosti a inak v pozemkovoknižnej vložke je skutočnosťou, ktorú však on a ani jeho predchodcovia nevedia nijako ovplyvniť, avšak plány jednoznačne preukazujú, že ide o totožný pozemok. K tvrdeniu žalobkyne, že umiestnenie jeho stavby jej bráni realizovať vlastnícke práva, uviedol, že vzhľadom na to, že uvedená stavba a Ochranné pásмо I. stupňa vodárenského zdroja boli na pozemku zriadené už v roku 1966, t. j. dávno predtým ako žalobkyňa pozemok nadobudla, pri nadobudnutí pozemku o existencii stavby, ako aj Ochranného pásma I. stupňa na pozemku mala vedomosť s tým, že Ochranné pásмо I. stupňa je stanovené z dôvodu ochrany verejného záujmu a nie pre jeho potreby. K tvrdeniu žalobkyne, že on a ani jeho predchodcovia nemali snahu sa so žalobkyňou alebo predchádzajúcimi vlastníkmi pozemku vysporiadať, uviedol, že už v priebehu konania argumentoval, že sa dôvodne domnieval, že je vlastníkom pozemku zastavaného stavbou a že jeho vlastnícke právo k predmetnému pozemku je výlučné a nespochybniteľné a podľa toho sa vo vzťahu k pozemku aj správal (a teda ho využíval ako vodný zdroj zásobovania obyvateľov mestskej časti Čunovo), keď až rozsudkom Okresného súdu Bratislava V zo dňa 14. 02. 2006, sp. zn. 14C/231/2003 bolo určené vlastnícke právo k pozemku s tým, že za vlastníka pozemku súd určil bývalého manžela žalobkyne, pričom najskôr mohol bývalý manžel žalobkyne nadobudnúť vlastnícke právo k pozemku na základe kúpnej zmluvy zo dňa 19. 12. 1997. Žalovaný vo vyjadrení ďalej zopakoval, že nejde o užívanie

pozemku z jeho strany a už vôbec nie o neoprávnené, a aj z tohto ako aj všetkých už uvádzaných dôvodov zastáva názor, že nárok žalobkyni nepatrí. K argumentom žalobkyne v súvislosti s trhovou cenou pozemku uviedol, že na pozemku žalobkyne sa okrem jeho stavby, Ochranného pásma I. stupňa vodárenského zdroja, nachádza aj elektrické vedenie a ochranné pásmo k elektrickému vedeniu, ktoré sa na predmetnom pozemku nachádzajú bez ohľadu na jeho stavbu (a nezávisle od jeho vôle), pričom vedie cez pozemok žalobkyne, čo je taktiež veľmi podstatnou skutočnosťou v danej veci a rozhodne táto skutočnosť má podstatný vplyv aj pri určovaní všeobecnej hodnoty pozemku a všeobecnej hodnoty nájmu pozemku (čo vyplýva aj zo znaleckého posudku č. 2/2013 Ing. Pavlíka), nakoľko táto skutočnosť rozhodne musí byť zohľadnená v samotnom určení takejto hodnoty. Zopakoval, že s poukazom na všetky vyššie uvádzané skutočnosti a najmä skutočnosti uvádzané v odvolaní, v zmysle ktorých žalobkyňa nemá nárok ani na jednorazovú a ani na opakujúcu sa náhradu navrhol napadnutý rozsudok zmeniť, žalobu zamietnuť a priznať mu nárok na náhradu trov konania v celom rozsahu.

5.

Žalobkyňa vo svojom stanovisku zo dňa 12. 08. 2022 uviedla, že nesúhlasí s názorom žalovaného, že Ochranné pásmo I. stupňa bolo na pozemku zriadené už v roku 1966, odvolávajúc sa na Rozhodnutie o prípustnosti stavby v spojení s Projektom, ktoré považuje za dôkaz svojho tvrdenia, nakoľko dôkazom o zriadení Ochranného pásma I. stupňa je Rozhodnutie odboru životného prostredia Krajského úradu v Bratislave č. W/820/2002-GGL zo dňa 09. 07. 2002, ktorým bolo toto pásmo zriadené, navyše v roku 1966 ešte vodárenské stavby neboli postavené, takže logicky nebolo možné zriadiť v tomto roku Ochranné pásmo I. stupňa. Nesúhlasila s tvrdením žalovaného, že jeho stavba bola postavená na inom pozemku, ako určovali príslušné rozhodnutia, pričom dôkazom jej tvrdenia sú jednak Rozhodnutia Odboru vodného hospodárstva č. Voda/1398/1966 zo dňa 21. 04. 1966 a Odboru výstavby Okresného národného výboru Bratislava-vidiek zo dňa 26. VIII. 1966 ZN. Výst 6723/1966 a tiež porovnania daných parciel a ich polôh na mape z katastrálneho operátu, a preto je obrana žalovaného nelogická a ľahko vyvrátiteľná. Uviedla, že žalovaný bol povinný v zmysle Rozhodnutia Odboru vodného hospodárstva č. Voda/1398/1966 zo dňa 21. 04. 1966 a Odboru výstavby Okresného národného výboru Bratislava-vidiek zo dňa 26. VIII. 1966 ZN. Výst. 6723/1966, ktorými sa povoľuje stavba verejnej studne s príslušenstvom, jednak postaviť studňu s príslušenstvom na pozemku určenom v tomto rozhodnutí (a teda nie na pozemku teraz v jej vlastníctve). Nesúhlasila ani s tvrdením, že zo strany žalovaného nešlo o neoprávnené užívanie predmetného pozemku, pretože minimálne od roku 2006, kedy Okresný súd Bratislava V určil, že vlastníkom pozemku je jej manžel, je nespochybniteľná skutočnosť, že vlastníkom pozemku nie je žalovaný, a preto nemôže byť ani nositeľom jedného z práv vlastníka, t. j. ani práva pozemok užívať s tým, že z tohto pohľadu sa javí nelogická sústavná obrana žalovaného keď tvrdí, že nie je pravdou, že pozemok užíval neoprávnené.

6.

Žalovaný podaním zo dňa 12. 01. 2024 predložil Krajskému súdu v Bratislave rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 30. januára 2023, sp. zn. 2 Cdo 306/2020, ku ktorému sa aj vyjadril z dôvodu, že skutková a právna argumentácia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky v odôvodnení tohto rozhodnutia, je použiteľná aj v tomto konaní.

7.

Odvolací súd podanie žalovaného spolu s rozhodnutím Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 30. januára 2023, sp. zn. 2 Cdo 306/2020 doručil splnomocnenému zástupcovi žalobkyne.

8.

Žalobkyňa podaním zo dňa 16. 01. 2024 oznámila odvolaciemu súdu, že pohľadávku v sume 14. 626, 07 eur (440. 625,- Sk) postúpila Zmluvou o postúpení pohľadávky, ktorú so Š. A. uzavrela dňa 16. 01. 2024 naňho ako postupníka a navrhla pripustiť zmenu na jej strane zmenu. Odvolací súd uvedené podanie a návrh na zmenu strany sporu na strane žalobcu dňa 22. 01. 2024 doručil právnomu zástupcovi žalovaného.

9.

Odvolačný súd preskúmal vec viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania podľa § 380 ods. 1, § 379, § 378 ods. 1 C. s. p., túto prejednal na odvolacom pojednávaní, na ktorom v súlade s ust. § 385 ods. 2 C. s. p. zopakoval dokazovanie výsluchom žalobcu, právneho zástupcu žalovaného, ako aj ďalšími listinnými dôkazmi, ktoré odvolací súd nečítal, nakoľko ich obsah bol stranám sporu známy a dospel k záveru, že napadnutý rozsudok je potrebné zmeniť, nakoľko súd prvej inštancie vec právne neposúdil, na základe vykonaných dôkazov dospel k nesprávnym skutkovým zisteniam, keď nerešpektoval záväzný právny názor odvolacieho súdu vyslovený v uznesení Krajského súdu v Bratislave zo dňa 13. marca 2020, sp. zn. 10Co/22/2020, ktorým bol v poradí aj druhý prvoinštančný rozsudok zrušený, čím došlo zo strany súdu prvej inštancie k porušeniu zákazu svojvôle ako súčasť práva na spravodlivý proces a týmto svojim postupom znemožnil žalovanému uskutočňovať procesné práva, ktoré mu patria v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý súdny proces.

10.

Odvolačný súd na pojednávaní dňa 25. januára 2024 vyhlásil uznesenie, ktorým pripustil, aby do konania na miesto doterajšej žalobkyne E. A., Z.. XX. XX. XXXX, B. Š.M. XX, B., V. T. Ž. Š. A., Z.. XX. XX. XXXX, B. Č., B..

11.

Posudzovaný spor rozhodol súd prvej inštancie spolu trikrát, pričom v poradí prvým rozsudkom zo dňa 25. februára 2015, č. k. 14C/236/2009 - 415 rozhodol tak, že žalovanému uložil povinnosť zaplatiť žalobkyni istinu 72. 768, 47 eur s príslušenstvom, vo zvyšku uplatňovanej istiny ako aj úrokov z omeškania žalobu zamietol a Krajský súd v Bratislave tento rozsudok zrušil uznesením zo dňa 14. decembra 2015, č. k. 10Co/434/2015 - 458 z dôvodu jeho nepreskúmateľnosti, nakoľko nielenže súd prvej inštancie nerozhodol o opakovaných návrhoch žalobkyne na zmenu petitu a o jej opakovaných čiastočných späťvzatiach žaloby, ale najmä neuviedol jediné hmotnoprávne zákonné ustanovenie, podľa ktorého daný spor vôbec právne posúdil, v akej časti považoval uplatnený nárok za premlčaný a podľa ktorého zákonného ustanovenia a v akej časti nárok žalobkyne zamietol. V poradí druhým rozsudkom (rozsudok zo dňa 04. júla 2018, č. k. 14C/236/2009 - 615) uložil súd prvej inštancie žalovanému povinnosť zaplatiť žalobkyni istinu 39. 236, 02 eur s 5 % úrokom z omeškania ročne z dlžnej sumy od 07. 04. 2018 do zaplatenia, všetko v lehote troch dní odo dňa právoplatnosti rozsudku, konanie o návrhu žalobkyne v časti istiny za uplatnené obdobie od 01. 11. 2008 do 31. 10. 2009 spolu s uplatneným úrokom z omeškania z dlžnej sumy zastavil, vo zvyšku žalobu zamietol a žalobkyni proti žalovanému priznal náhradu trov konania vo výške 64 %. Aj tento rozsudok zrušil Krajský súd v Bratislave uznesením zo dňa 13. marca 2020, sp. zn. 10Co/22/2020 z dôvodu, že napriek tomu, že súd prvej inštancie odcitoval v tomto rozsudku niekoľko zákonných ustanovení, opätovne zistený skutkový stav a nárok uplatnený žalobou nepodriadil pod ani jednu citovanú právnu normu, keď aj námietku premlčania, ktorú vzniesol žalovaný zrejme posudzoval podľa ust. § 106 ods. 1 Občianskeho zákonníka, keďže dané zákonné ustanovenie v rozsudku citoval, nakoľko však dané ustanovenie upravuje premlčanie práva na náhradu škody, bol povinný vysvetliť, či nárok žalobkyne posúdil ako nárok na náhradu škody, a ak áno, bolo jeho povinnosťou právne posúdiť všetky predpoklady, ktoré založili vznik všeobecnej zodpovednosti žalovaného za škodu, ktorá mala žalobkyni vzniknúť. Prvoinštančný súd v odôvodnení svojho rozhodnutia však uviedol, že zo strany žalovaného došlo za žalované obdobie k obmedzeniu vlastníckeho práva žalobkyne, a preto nebolo zrejmé, či istina, ktorú žalobkyni v poradí druhým rozsudkom priznal, vyplýva z nároku na náhradu škody alebo predstavuje majetkovú náhradu titulom obmedzenia jej vlastníckeho práva podľa § 128 ods. 1 Občianskeho zákonníka, ktorý v odôvodnení uviedol tiež.

12.

V poradí tretím rozsudkom, ktorý je predmetom odvolacieho prieskumu uložil súd prvej inštancie žalovanému povinnosť zaplatiť žalobkyni sumu 32. 052, 09 eur s 5 % úrokom z omeškania ročne od 07. 04. 2018 do zaplatenia, konanie v časti o zaplatenie sumy 31, 54 eur a 11. 711, 81 eur s 9 % úrokom z omeškania zo sumy 11. 711, 81 eur od 14. 09. 2020 až do zaplatenia zastavil a vo zvyšku žalobu zamietol.

13.

Bolo potrebné stotožniť sa s odvolacou námietkou žalovaného, že ani v poradí v treťom rozsudku súdu prvej inštancie nedošlo k žiadnej kvalitatívnej zmene odôvodnenia, nakoľko aj v tomto rozhodnutí absentuje elementárna vec pre akékoľvek súdne rozhodnutie, a tou je právne posúdenie nároku, ktorý je v konaní uplatnený, z čoho vyplýva, že ani napadnutý rozsudok neposkytol žiadne odpovede na právne otázky, ktoré mu uložil odvolací súd zodpovedať v rozhodnutiach, ktorými zrušil dva predchádzajúce rozsudky prvoinštančného súdu, a ktorými zároveň v priebehu celého konania argumentoval žalovaný.

14.

Podstatou argumentácie žalovaného v priebehu celého konania je totiž tvrdenie, že právne posúdenie nároku uplatneného v konaní podlieha špeciálnej právnej úprave, ktorá má prednosť pred všeobecnou právnou úpravou s tým, že režim vzniku legálnych vecných bremien sa riadi predpismi platnými ku dňu ich vzniku a pokiaľ by mal byť nárok žalobkyne posúdený ako nárok za zriadenie zákonného vecného bremena alebo zákonného obmedzenia, náhrada by sa podľa všeobecnej právnej úpravy neposkytovala za pretrvávajúce, ale iba prvotné obmedzenie, mala by teda iba jednorazový charakter a patrila by iba vlastníčkovi, ktorý nehnuteľnosť vlastnil v čase vzniku zákonných vecných bremien alebo zákonných obmedzení, nie však pôvodnej žalobkyne.

15.

V konaní nebolo sporné, že pôvodná žalobkyňa nadobudla pozemok s parcelným číslom 703/3, ktoré bolo Rozhodnutím Obvodného pozemkového úradu v Bratislave zo dňa 25. 01. 2013, č. XXXX/XX/XXX/XX/MSO I. na X. Č. XXXX H. V. XXXX F.X na základe kúpnej zmluvy, ktorú uzavrela so svojim manželom a ktorej vklad do katastra bol povolený dňa 06. 04. 2006. V konaní nebolo ani sporné, že sa uvedený pozemok nachádza v prvom pásme hygienickej ochrany a ani to, že pozemok je z troch strán oplotený a označený výstražnými tabuľkami, aby bol zamedzený prístup nepovolaným osobám. Medzi stranami zároveň nie je sporné, že sa na pozemku nachádza veľkokapacitná studňa - vodný zdroj s čerpadlami, ktorý zásobuje obec Čunovo vodou, stožiarová trafostanica pre účely studne a hydroforová stanica, ktoré sú vo výlučnom vlastníctve žalovaného.

16.

Predmetom sporu je nárok, ktorý si uplatnila pôvodná žalobkyňa (manželka žalobcu) žalobou, ktorú na súd prvej inštancie podala dňa 01. 08. 2006 ako výlučná vlastníčka pozemku Q. X.. Č.. XXX/X - I. X. T. Z. H. V. XXXX F.X, Z.C. Q. V. A. Ú. Č. vo výške 440. 625,- Sk (14. 626, 07 eur) dôvodiac tým, že žalovaný na pozemku postavil bez právneho dôvodu verejnú studňu, pozemok oplotil a fakticky ho užíva a žalovaná suma predstavuje odplatu za jeho užívanie za obdobie od 15. 04. 2006 do 31. 10. 2008 a od 01. 11. 2009 do 31. 12. 2011, vychádzajúc zo sumy 600,- Sk za 1 m² ročne.

17.

V prejednávanej veci bolo teda nutné právne zadefinovať právny vzťah, ktorý medzi stranami sporu vznikol v dôsledku obmedzenia vlastníckeho práva pôvodnej žalobkyne, resp. súčasného žalobcu (manželia) na danom pozemku zaradeného do Ochranného pásma I. stupňa ešte v roku 1966, upraveného v roku 2002, vybudovaním stavieb - veľkokapacitnej studne, trafostanice, prístupovej asfaltovej cesty, podľa vtedy platného zákona o vodách vo verejnom záujme, t. j. povinnosťou súdu prvej inštancie bolo vyhodnotiť právny vzťah medzi stranami, čomu sa však vyhol. Nevyhnutným predpokladom na to, aby súd mohol rozhodnúť o tom, či vôbec a ak áno, aká konkrétna náhrada žalobcovi patrí za ním tvrdené obmedzenie vlastníckeho práva, je totiž vyhodnotenie právneho vzťahu, aký vznikol medzi stranami sporu, resp. prioritné zistenie existencie právneho titulu, na základe ktorého v minulosti právny predchodca žalovaného užíval pozemky žalobcu a následne zistenie aj právneho titulu, na základe ktorého užíva žalovaný pozemky žalobcu v súčasnosti, nakoľko až po právnom vysporiadaní sa s uvedenými otázkami, bolo možné pristúpiť k ustáleniu potenciálnej náhrady a zistiť, či vôbec vlastníčkovi nejaká náhrada prislúcha, či jednorazová alebo opakovaná, aká je jej výška, v akej lehote sa premlčuje, a či je spôsobilá prevodu na právneho nástupcu.

18.

V posudzovanej veci žalobca, ako manžel pôvodnej žalobkyne nadobudol pozemok do vlastníctva, na základe kúpnej zmluvy uzavretej s T. I. (L. F. A.) dňa 19. 12. 1997, ktorej vklad do katastra nehnuteľností bol povolený dňa 10. 02. 1998, počas trvania manželstva s pôvodnou žalobkyňou, pričom po zrušení bezpodielového spoluvlastníctva pozemok predal svojej manželke a v priebehu konania pred odvolacím súdom na základe Zmluvy o postúpení pohľadávky zo dňa 16. 01. 2024 postúpila pôvodná žalobkyňa pohľadávku, ktorá je predmetom tohto sporu na svojho manžela, predchádzajúceho vlastníka sporného pozemku. Zo Zmluvy o postúpení pohľadávky (Článok I.) vyplýva, že žalobca sa identického nároku, avšak za iné obdobie domáha aj v konaniach vedených na Mestskom súde Bratislava IV pod sp. zn. 50C/81/2020 (B2-50C/81/2020), v ktorom si uplatňuje istinu vo výške 88. 155, 10 eur s príslušenstvom, pod sp. zn. 10C/57/2018 (B2-10C/57/2018), v ktorom si uplatňuje istinu vo výške 105. 750 eur s príslušenstvom, pod sp. zn. 7C/357/2014 (B2-7C/357/2014), v ktorom sa domáha zaplatenia istiny 112. 000 eur s príslušenstvom, a v konaní vedenom pod sp. zn. 50C/168/2009 (B2-50C/168/2009), v ktorom si uplatnil nárok na zaplatenie istiny 135. 113, 25 eur s príslušenstvom.

19.

Žalobca na pojednávaní pred odvolacím súdom uviedol, že pozemok, za užívanie ktorého žalovaným si v konaní uplatňuje náhradu, bol vyvlastnený v roku 2022 (Okresný úrad Bratislava, odbor výstavby a bytovej politiky, Oznámením o začatí vyvlastňovacieho konania a nariadenia ústneho pojednania č. OU-BSA-OVBP2-2021/79705/KVJ zo dňa 22. 09. 2021 začal vyvlastňovacie konanie, pozn. odvolacieho súdu) a za vyvlastnenie prijal náhradu v sume 200. 000 eur (60 eur/m²), ktorú za primeranú nepovažoval, a preto napadol rozhodnutie o vyvlastnení správnou aj civilnou žalobou, ktorou sa domáha náhrady vo výške, ktorú považuje za spravodlivú.

20.

K tvrdeniu žalobcu, že Ochranné pásmo I. stupňa bolo na pozemku zriadené až v roku 2002 je nutné uviesť, že bolo zriadené už v roku 1966, a to Rozhodnutím Odboru vodného hospodárstva a pre veci poľnohospodárstva a lesníctva ONV Bratislava - vidiek zo dňa 21. apríla 1966, č: Voda/1398/1966 v spojení s Projektom, z ktorého jednoznačne vyplýva zriadenie ochranného pásma vodárenského zdroja 1. stupňa na pozemku vo vlastníctve pôvodnej žalobkyne, ktoré bolo doplnené a určené Rozhodnutím a verejnou vyhláškou Krajského úradu, odbor životného prostredia zo dňa 09. júla 2002, W/8202002-GGL, ktoré nadobudlo právoplatnosť dňa 16. 08. 2002.

21.

Z obsahu spisu ďalej vyplýva, že žalobca sa v konaní vedenom na Okresnom súde Bratislava V pod sp. zn. 14C/231/2003 domáhal určenia, že je vlastníkom parcely č. XXX/X, Z. Q. V. A.E. Ú. Č., I. na E. V. Č.. XXX a rozsudkom Okresného súdu Bratislava V zo dňa 14. februára 2006, č. k. 14C/231/2003 - 112, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 02. 03. 2006, bolo určené, že vlastníkom X.. Č.. XXX/X (V. Q. L. D. H. X. Č.. XXXX), Z.Á. Q. V. A. Ú. Č., I. na E. V. V. X. Ž., P. Ž. - F.. Š. A..

22.

Ako už odvolací súd uviedol vyššie, pôvodná žalobkyňa nadobudla uvedený pozemok do výlučného vlastníctva od svojho manžela (ktorý bol vlastníkom pozemku od roku 1997 do roku 2006), súčasného žalobcu v roku 2006 uvedomujúc si, že sa na pozemku nachádzajú vodné stavby, v dôsledku čoho bude jej vlastnícke právo obmedzené, tak ako bolo obmedzené aj u jej právneho predchodcu, manžela.

23.

Podľa § 37a ods. 1 zák. č. 138/1973 Zb. o vodách, vodovodné a kanalizačné rady, ktoré sú vodohospodárskymi líniovými stavbami a ich výstavba je vo verejnom záujme, možno zriaďovať a prevádzkovať na cudzích nehnuteľnostiach v rozsahu vyplývajúcom z povolenia na vodohospodárske dielo podľa § 9.

24.

Podľa § 37a ods. 3 zák. č. 138/1973 Zb. o vodách, povinnosti vlastníka podľa odseku 1, sú vecným bremenom podľa osobitných predpisov (§ 151n a nasl. Občianskeho zákonníka).

25.

Podľa § 20 ods. 1 písm. a) zák. č. 442/2002 Z. z. o verejných vodovodoch a verejných kanalizáciách, vlastník verejného vodovodu, vlastník verejnej kanalizácie alebo ich prevádzkovateľ je oprávnený v nevyhnutnej miere vstupovať na cudzie nehnuteľnosti v súvislosti s projektovaním, zriaďovaním, rekonštrukciou, modernizáciou, prevádzkovaním alebo na účely opráv a údržby verejného vodovodu alebo verejnej kanalizácie a ich pásiem ochrany, vodovodných a kanalizačných prípojok vrátane potrebných kontrolných a ochranných zariadení a oporných a vytyčovacích bodov.

26.

Podľa § 20 ods. 1 písm. b) zák. č. 442/2002 Z. z. o verejných vodovodoch a verejných kanalizáciách, vlastník verejného vodovodu, vlastník verejnej kanalizácie alebo ich prevádzkovateľ je oprávnený odstraňovať a okliešňovať v nevyhnutnom rozsahu stromy a iné porasty ohrozujúce bezpečnosť a spoľahlivosť prevádzky verejného vodovodu alebo verejnej kanalizácie vrátane potrebných kontrolných a ochranných zariadení a oporných a vytyčovacích bodov, ak to po predchádzajúcej výzve neurobil vlastník pozemku, jeho správca alebo užívateľ; nedotknuté zostávajú osobitné predpisy.

27.

Podľa § 20 ods. 1 písm. c) zák. č. 442/2002 Z. z. o verejných vodovodoch a verejných kanalizáciách, vlastník verejného vodovodu, vlastník verejnej kanalizácie alebo ich prevádzkovateľ je oprávnený umiestňovať na nehnuteľnostiach orientačné označenia, ktoré je povinný udržiavať v riadnom stave.

28.

Podľa § 20 ods. 4 zák. č. 442/2002 Z. z. o verejných vodovodoch a verejných kanalizáciách, povinnosti zodpovedajúce oprávneniam podľa odseku 1 na pozemku mimo zastavaného územia obce a povinnosti vlastníka pozemku vyplývajúce z rozhodnutia o určení pásma ochrany sú vecnými bremenami spojenými s vlastníctvom pozemku; ak je vlastník pozemku v dôsledku výkonu týchto oprávnení obmedzený v užívaní pozemku, má vlastník pozemku za zriadenie vecného bremena nárok na primeranú náhradu. Ak vlastník verejného vodovodu alebo verejnej kanalizácie nevyhoví nároku alebo je nečinný, môže vlastník nehnuteľnosti uplatniť svoje právo na súde do šiestich mesiacov odo dňa, keď uplatnil nárok u vlastníka verejného vodovodu alebo verejnej kanalizácie.

29.

Podľa § 32 ods. 6 zák. č. 364/2004 Z. z. o vodách, za preukázané obmedzenie užívania pozemkov v ochranných pásmach vodárenských zdrojov patrí vlastníkovi pozemkov náhrada majetkovej ujmy v primeranom a preukázateľnom rozsahu, ktorú je povinný poskytnúť na jeho žiadosť ten, kto odoberá vodu, alebo ten, kto žiada o povolenie na odber vody z vodárenského zdroja; pri vodárenskej nádrži vlastník alebo stavebník vodnej stavby slúžiacej na vzdúvanie vody vo vodárenskej nádrži. Majetkovú ujmu možno uhradiť na základe dohody o určení výšky za ročné, prípadne dlhšie obdobie alebo dohody o jednorazovej náhrade. Ak sa nedosiahne dohoda, výška majetkovej ujmy sa určí na základe znaleckého posudku podľa osobitného predpisu. Pozemky v ochrannom pásme I. stupňa možno vo verejnom záujme vyvlastniť.

30.

Základným východiskom pre priznanie alebo nepriznanie náhrady za obmedzenie vlastníckeho práva, ako už bolo uvedené vyššie, je právna kvalifikácia vzťahu medzi vlastníkom nehnuteľnosti - pozemku a vlastníkom cudzej stavby, ktorá na tomto pozemku stojí.

31.

Žalobca, resp. jeho právna predchodkyňa, odvodil svoj nárok uplatnený v konaní z článku 20 Ústavy Slovenskej republiky (Podľa čl. 20 ods. 1, každý má právo vlastníť majetok. Vlastnícke právo všetkých vlastníkov má rovnaký zákonný obsah a ochranu. Majetok nadobudnutý v rozpore s právnym poriadkom ochranu nepožíva. Dedenie sa zaručuje; podľa čl. 20 ods. 2, zákon ustanoví, ktorý ďalší majetok okrem majetku uvedeného v čl. 4 tejto ústavy, nevyhnutný na zabezpečovanie potrieb spoločnosti, potravinovej bezpečnosti štátu, rozvoja národného hospodárstva a verejného záujmu, môže byť iba vo vlastníctve štátu, obce, určených právnických osôb alebo určených fyzických osôb. Zákon tiež môže ustanoviť, že určité veci môžu byť iba vo vlastníctve občanov alebo právnických osôb so sídlom v Slovenskej republike; podľa čl. 20 ods. 3, vlastníctvo zaväzuje. Nemožno ho zneužiť na ujmu práv iných alebo v rozpore so všeobecnými záujmami chránenými zákonom. Výkon vlastníckeho práva nesmie poškodzovať ľudské zdravie, prírodu, kultúrne pamiatky a životné prostredie nad mieru ustanovenú zákonom; podľa čl. 20 ods. 4, vyvlastnenie alebo nútené obmedzenie vlastníckeho práva je možné iba v nevyhnutnej miere a vo verejnom záujme, a to na základe zákona a za primeranú náhradu; čl. 20 ods. 5, iné zásahy do vlastníckeho práva možno dovoliť iba vtedy, ak ide o majetok nadobudnutý nezákonným spôsobom alebo z nelegálnych príjmov a ide o opatrenie nevyhnutné v demokratickej spoločnosti pre bezpečnosť štátu, ochranu verejného poriadku, mravnosti alebo práv a slobôd iných. Podmienky ustanoví zákon.), a z ust. § 128 Občianskeho zákonníka (Podľa § 128 ods. 1, vlastník je povinný strpieť, aby v stave núdze alebo v naliehavom verejnom záujme bola na nevyhnutnú dobu v nevyhnutnej miere a za náhradu použitá jeho vec, ak účel nemožno dosiahnuť inak; podľa § 128 ods. 2, vo verejnom záujme možno vec vyvlastniť alebo vlastnícke právo obmedziť, ak účel nemožno dosiahnuť inak, a to len na základe zákona, len na tento účel a za náhradu.).

32.

Z listinných dôkazov predložených v priebehu konania stranami sporu vyplýva, že Rozhodnutím Odboru vodného hospodárstva pre veci poľ. a les. ONV Bratislava - vidiek zo dňa 21. IV. 1966, Číslo: Voda/1398/1966 bolo na základe žiadosti Krajského vodohosp., rozv. a inv. strediska v Bratislave a predloženého projektu ako žiadateľovi vydané povolenie v zmysle § 8 a § 23 zák. č. 11/1955 Zb. o vodnom hospodárstve v znení vyhl. č. 13/1959 Zb. a § 8 vl. nar. č. 14/1959 Zb. a v súlade s vl. nar. č. 91/1960 Zb. vybudovať verejnú studňu s príslušenstvom podľa priloženého projektu a na základe podmienok uvedených v rozhodnutí. Týmto individuálnym správnym aktom bolo zároveň určené Ochranné pásmo I. stupňa. Povolenie na vybudovanie verejnej studne s príslušenstvom (elektrická prípojka a trafostanica) na danom pozemku, bolo teda vydané v čase, keď žalobca ani jeho právni predchodcovia vlastníkmi pozemku neboli, a preto žalovaný od nich žiadny súhlas na výstavbu studne nepotreboval, keď stavba bola odôvodnená národohospodárskym hľadiskom, nakoľko je vodným zdrojom určeným na hromadné zásobovanie obyvateľov Mestskej časti Bratislava - Čunovo pitnou a úžitkovou vodou, z čoho vyplýva, že nie je určená na komerčné využitie žalovaným a nadobúdanie zisku, ako sa žalobca mylne domnieva.

33.

Je potrebné uviesť, že v čase vydania povolenia na vybudovanie danej stavby - veľkokapacitnej studne (rok 1966) a vydania povolenia na jej užívanie bol účinný zák. č. 11/1955 Zb. o vodách, pričom ust. § 29 ods. 1, 2 upravovalo podmienky vyvlastnenia tak, že nehnuteľnosti a práva, ktoré sú potrebné pre účely ustanovené týmto zákonom alebo pre prístup k vodám za účelom ich všeobecného užívania, možno vyvlastniť, ak nedôjde k dohode o výkupe alebo o užívaní. Vyvlastnením možno dosiahnuť prechod vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam, zriadenie práva stavby alebo zriadenie vecných bremien na nehnuteľnostiach.

34.

Zákon č. 11/1955 Zb. o vodnom hospodárstve v znení zákona č. 12/1959 Zb. (úplné znenie č. 13/1959 Zb.), bol zrušený zákonom č. 138/1973 Zb. o vodách, pričom je nesporné, že uvedený zákon vznik zákonných vecných bremien neupravoval, a preto podľa tohto zákona v prospech žalovaného zákonné vecné bremeno vzniknúť nemohlo, keďže takáto právna úprava v danom zákone absentovala.

Zároveň je nesporné, že vlastníctvo k obmedzenému pozemku do 02. 03. 2006, kedy nadobudol právoplatnosť rozsudok Okresného súdu Bratislava zo dňa 14. februára 2006, č. k. 14C/231/2003 - 112, bolo právoplatne vyriešené v prospech žalobcu, t. j. žalovaný až týmto súdnym rozhodnutím zistil, že vlastníkom pozemku nie je. Vzhľadom na uvedené, keďže v čase zriadenia verejnej studne právna úprava pripúšťala iba vyvlastnenie pozemkov alebo ich získanie dohodou, bolo potrebné prípadný nárok vlastníka nehnuteľnosti za obmedzenie užívania posúdiť podľa inštitútu najviac zodpovedajúcemu svojou povahou, účelom vzťahu medzi vlastníkom pozemku a vlastníkom stavby.

35.

Odvolací súd sa preto v celom rozsahu stotožnil s argumentáciou žalovaného, že v prejednávanom spore je potrebné nárok uplatnený v konaní posúdiť podľa existujúcej špeciálnej právnej úpravy, ktorá upravuje otázku vzniku nároku na náhradu za obmedzenie vlastníckeho práva z dôvodu existencie ochranného pásma I. stupňa, ktorá má preto pred všeobecnou právnou úpravou prednosť. Pozemok, ktorý bol vo výlučnom vlastníctve právnej predchodkyne žalobcu do roku 2022, kedy došlo k jeho vyvlastneniu a pôvodnej žalobkyni bola priznaná náhrada v sume 200. 000 eur, bol zaradený do ochranného pásma I. stupňa ako vodárenského zdroja v roku 1966 a nakoľko na danom pozemku boli stavby žalovaného v čase nadobudnutia pozemku do vlastníctva súčasného žalobcu, od ktorého jeho právna predchodkyňa predmetný pozemok v roku 2006 kúpila, už zriadené a vybudované štátom (Krajským vodohospodárskym, rozvojovým a investičným strediskom v Bratislave) podľa zákona o vodách platného v roku 1966 vo verejnom záujme, viazne na pozemku zákonné vecné bremeno (§ 37a zák. č. 138/1973 Zb. v znení novely zák. č. 199/1995 Z. z.), a preto podmienky vzniku práva na náhradu, formu a spôsob náhrady bolo potrebné právne posúdiť podľa Zákona o vodách (§ 32 ods. 6), ktorý je vo vzťahu k Občianskemu zákonníku lex specialis, a má preto prednosť pred všeobecnou právnou úpravou v Občianskom zákonníku.

36.

Odvolací súd zároveň zastáva názor, že na uplatnený nárok za obmedzenie vlastníckeho práva ustanovenie § 128 Občianskeho zákonníka, resp. čl. 20 Ústavy SR, nie je možné aplikovať aj z dôvodu, že ust. § 128 Občianskeho zákonníka upravuje dve formy zásahov do vlastníckych práv, a to obmedzenie vlastníckeho práva na nevyhnutnú dobu, v prípade núdze alebo v prípade, ak to vyžaduje verejný záujem (§ 128 ods. 1) a odňatie vlastníctva (vyvlastnenie, § 128 ods. 2), pričom uvedené zásahy sú podmienené existenciou verejného záujmu na týchto zásahoch s tým, že vyvlastnenie, pokiaľ sú preň splnené taxatívne ustanovené podmienky, neoprávneným zásahom do vlastníckeho práva nie je, nakoľko sa však uvedené obmedzenia na nevyhnutnú dobu a v nevyhnutnej miere netýkajú zákonných vecných bremien, kritéria vyplývajúce z daného ustanovenia sú na posúdenie náhrady za trvalé obmedzenie vlastníckeho práva neaplikovateľné.

37.

Ako už odvolací súd uviedol vyššie, v prejednávanej veci nie je možné vychádzať zo všeobecnej právnej úpravy uvedenej v ustanovení čl. 20 Ústavy SR a § 128 ods. 2 Občianskeho zákonníka, nakoľko upravuje právo na náhradu za obmedzenie vlastníckeho práva, a žalobcovi mohol vzniknúť právny nárok na náhradu iba za splnenia zákonných podmienok Zákona o vodách (§ 32 ods. 6), pretože automatický nevzniká. Tento názor podporuje aj rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pod sp. zn. 4Cdo/89/2008, v ktorom sa stotožnil názorom odvolacieho súdu, v zmysle ktorého „platný zákon o energetike je vo vzťahu k Občianskemu zákonníku lex specialis a rovnakú povahu mali aj predchádzajúce právne úpravy a pokiaľ si právny predchodca žalobkyni neuplatnil nárok na jednorazovú náhradu za podstatné obmedzenie užívania pozemku zriadením vecného bremena podľa elektrizačného zákona, hoci tento zákon takúto náhradu (pod stratou zániku nároku na náhradu, ak nebola uplatnená v stanovenej lehote) umožňoval, nemôže byť požadovaná za obmedzenie vlastníckeho práva priznaná podľa § 128 Občianskeho zákonníka s tým, že poskytnutie týchto náhrad by bolo možné odvodiť z tohto zákonného ustanovenia a z čl. 20 ods. 5 Ústavy Slovenskej republiky iba v prípade, ak by zákony týkajúce sa odvetvia energetiky, priznávajúce oprávnenia k cudzím nehnuteľnostiam v prospech vlastníkov a prevádzkovateľov energetických zariadení a ukládajúce vlastníkom nehnuteľnosti povinnosť strpieť výkon týchto oprávnení neriešili zároveň poskytovanie náhrad za vzniknuté zákonné vecné bremená“.

38.

Bolo potrebné stotožniť sa s argumentáciou žalovaného, že je potrebné rozlišovať medzi zákonnými obmedzeniami vlastníckeho práva, medzi ktoré patria aj ochranné pásma a zákonnými vecnými bremenami, a vzhľadom na právnu podobnosť daných inštitútov je pri posudzovaní formy náhrady možné postupovať analogicky ako pri zákonných vecných bremenách, nakoľko zriadením ochranného pásma I. stupňa vodárenského zdroja bol zrejмый rozsah obmedzenia vlastníckeho práva vopred, keďže takýto pozemok musel byť oplotený a nemohli naň vstupovať nepovolane osoby a ani vlastník, pričom aj v tomto prípade vzniklo ochranné pásmo „in rem“ a vzťahuje sa na každého vlastníka pozemku a žiadnemu ďalšiemu vlastníkovi takto zaťaženého pozemku právo na náhradu za pretrvávajúce obmedzenie jeho vlastníckych práv nevzniká.

39.

Odvolačí súd je zároveň toho názoru, že iba v prípade, ak by zák. č. 138/1973 Zb. o vodách náhradu za obmedzenie vlastníckeho práva z dôvodu zriadenia ochranného pásma neupravoval, najneskôr dňom 01. 10. 1992, kedy nadobudla účinnosť Ústava SR, by vznikol vlastníkom pozemkov zaťažených ochranným pásmom prvý krát nárok na náhradu za obmedzenie vlastníckeho práva, avšak výlučne jednorazového, nie opakovaného charakteru, t. j. náhrada by sa neposkytovala za pretrvávajúce, ale iba prvotné obmedzenie a patrila by iba vlastníkovi, ktorý nehnuteľnosť vlastnil v čase vzniku zákonných vecných bremien, alebo zákonných obmedzení, nie však právnej predchodkyni žalobcu a ani jej právnomu nástupcovi, t. j. žalobcovi, ktorý nadobudol pozemok kúpnu zmluvou, ktorej vklad do príslušného katastra nehnuteľností bol povolený dňa 10. 02. 1998 a v roku 2006 ho predal svojej manželke, pôvodnej žalobkyni.

40.

V tejto súvislosti odvolací súd poukazuje najmä na právny záver Ústavného súdu SR vyslovený v uznesení, sp. zn. IV. ÚS 390/2018, v zmysle ktorého právo na náhradu za obmedzenie vlastníckeho práva podľa § 23 ods. 5 zák. č. 182/1993 Z. z. o vlastníctve bytov a nebytových priestorov v znení neskorších predpisov vzniklo ex lege jednorazovo tomu, kto bol vlastníkom zaťaženého pozemku ku dňu účinnosti tohto zákona (01. septembra 1993) s tým, že z predmetného ustanovenia nevyplýva ďalšiemu vlastníkovi zaťaženého pozemku právo na náhradu za pretrvávajúce obmedzenie jeho vlastníckych práv (rozsudok Najvyššieho súdu SR zo dňa 14. apríla 2016, sp. zn. 3 Cdo 49/2014). Najvyšší súd Slovenskej republiky ako dovolací súd riešil obdobnú otázku aj v rozsudku zo dňa 24. marca 2015, sp. zn. 7Cdo/26/2014, v ktorom dospel k záveru, že finančná náhrada je nepochybne jednorazová, nemá teda charakter opakovaného plnenia a v súdnom konaní ho môže vlastník úspešne uplatniť iba v zákonom stanovenej premlčacej lehote, ktorá začína plynúť od účinnosti tohto zákona (v danej veci zákona č. 182/1993 Z. z. o vlastníctve bytov a nebytových priestorov v znení neskorších predpisov) s tým, že z daných rozhodnutí vychádzal Najvyšší súd Slovenskej republiky aj pri posudzovaní otázky priznávania primeranej náhrady za zriadenie vecného bremena podľa zák. č. 66/2009 Z. z. v rozhodnutiach so sp. zn. 2Cdo/194/2019 zo dňa 26. augusta 2019, sp. zn. 8Cdo/17/2019 zo dňa 30. novembra 2020, keď dospel k záveru, že právny názor prezentovaný v rozhodnutiach so sp. zn. 7Cdo/26/2014 a sp. zn. 3Cdo/49/2014 je plne akceptovateľný a aplikovateľný aj na priznávanie primeranej náhrady za zriadenie vecného bremena podľa zák. č. 66/2009 Z. z., nakoľko aj obmedzenie vlastníckeho práva podľa § 4 ods. 1 zák. č. 66/2009 Z. z. patrí k tzv. legálnym (zákonným) vecným bremenám, čiže k verejnoprávnym obmedzeniam vlastníckeho práva, pričom jeho verejnoprávny charakter a jeho povaha nasvedčujú tomu, že sa významne približuje k obmedzeniu vlastníckeho práva zakotveného v zákone č. 182/1993 Z. z., o čom svedčí aj ich zhodná zákonná konštrukcia.

41.

Rozhodovacia prax dovolacieho súdu, akceptovaná aj ústavným súdom je teda ustálená v otázke, že právo na náhradu za obmedzenie vlastníckeho práva podľa § 23 ods. 5 zákona č. 183/1993 Z. z. vzniklo ex lege jednorazovo tomu, kto bol vlastníkom zaťaženého pozemku ku dňu účinnosti zákona, nemôže tomu byť inak ani pri zriadení vecného bremena podľa § 4 ods. 1 zákona č. 66/2009 Z. z. o niektorých opatreniach pri majetkovoprávnom usporiadaní pozemkov pod stavbami, ktoré prešli z vlastníctva štátu

na obce a vyššie územné celky, keďže právne závery prijaté v rozhodnutí Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, sp. zn. 3Cdo/49/2014 a v rozhodnutí sp. zn. 8Cdo/17/2019 sú aplikovateľné aj na posudzovaný prípad, nakoľko všetky uvedené legálne vecné bremená majú jednotiace znaky, t. j. ide o obmedzenie vlastníckeho práva založené verejnoprávnymi normami kogentného charakteru s významným prvkom súkromnoprávnym, okruh oprávnených subjektov je okruh oprávnených subjektov vymedzený druhovo a nezapisujú sa do katastra nehnuteľností. S poukazom na dané jednotiace prvky nemôže byť tomu inak ani v súvislosti s finančnou náhradou za obmedzenie vlastníckeho práva. Pre opačný právny názor neexistujú žiadne presvedčivé argumenty.

42.

Žalobca si v tomto konaní uplatnil nárok za obmedzenie vlastníckeho práva za obdobie od 15. 04. 2006 do 31. 10. 2008 a od 01. 11. 2009 do 31. 12. 2011, ako nárok za pretrvávajúce obmedzenie, a ako už odvolací súd uviedol v predchádzajúcich bodoch tohto rozhodnutia, pri posudzovaní tohto nároku vychádzal z rozhodovacej praxe dovolacieho súdu, ktorú akceptoval aj Ústavný súd SR a ktorá sa zjednotila v právnom závere, že finančná náhrada za vznik vecného bremena je jednorazová, nemá teda charakter opakovaného plnenia, pretože by bolo v rozpore so zásadou formálnej logiky, aby pri každej zmene vlastníka mal nový vlastník zaťaženého pozemku nový nárok na finančnú náhradu za už vzniknuté bremeno (rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 14. apríla 2016, sp. zn. 3Cdo/49/2014, týkajúci sa nároku na finančnú náhradu za obmedzenie vlastníckeho práva podľa § 23 ods. 5 zákona č. 182/1993 Z. z. o vlastníctve bytov a nebytových priestorov).

43.

V prejednávanej veci je nesporné, že žalobca a ani jeho právna predchodkyňa neboli vlastníkmi obmedzeného pozemku v čase vydania povolenia na vybudovanie vodnej stavby v roku 1966 a zriadenia ochranného pásma I. stupňa a pôvodná žalobkyňa ani v čase zriadenia pásma hygienickej ochrany 1. stupňa dňa 09. júla 2002 Rozhodnutím a verejnou vyhláškou Krajského úradu v Bratislave, č. W/820/2002-GGL, ktorá bola doručovaná, o. i., Š. A. (Q. Ž.), ako vtedajšiemu vlastníkovi obmedzeného pozemku, pričom z Hospodárskej zmluvy č. 199337/154 - 1972 zo dňa 21. XI. 1972 (viď č. I. 105 spisu) vyplýva, že vlastníkom pozemku boli Západoslovenské vodárne a kanalizácie, š. p., ktorých právnym nástupcom je žalovaný v tomto konaní.

44.

Odvolací súd preto dospel k záveru, že žalobca nemá nárok na žiadnu náhradu za obmedzenie jeho vlastníckeho práva, keďže nespĺňa podmienky v zmysle špeciálnej úpravy a zároveň stotožnil aj s odvolacou námietkou žalovaného, že ak by mu nárok patril v zmysle všeobecnej právnej úpravy, bol by tento nárok iba jednorazový a zároveň vzhľadom na to, že si ho pôvodná žalobkyňa uplatnila podaním žaloby až dňa 01. 08. 2006, aj premlčaný.

45.

Zo všetkých uvedených dôvodov odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie podľa § 388 C. s. p. zmenil a žalobu zamietol.

46.

O trovách konania rozhodol odvolací súd podľa § 396 ods. 1, 2 C. s. p. v spojení s § 262 ods. 2, § 255 ods. 1 C. s. p. tak, že žalovanému úspešnému v prvoinštančnom a odvolacom konaní priznal nárok na náhradu trov konania v plnej výške s tým, že o výške tejto náhrady rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti tohto rozsudku samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

47.

Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Bratislave pomerom hlasov 3:0 (§ 393 ods. 2 veta druhá C. s. p. v spojení s § 3 ods. 9 zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov).

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C. s. p.).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 C. s. p.).

(1) Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

(2) Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 C. s. p.).

(1) Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b).

(2) Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 C. s. p.).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 C. s. p.).

(1) Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

(2) Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 C. s. p.).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 C. s. p.).

(1) Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom.

(2) Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 C. s. p.).

(1) Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení.

(2) Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 C. s. p.).

(1) Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci.

(2) Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 C. s. p.).

Dovolací dôvod nemožno vymedziť tak, že dovolateľ poukáže na svoje podania pred súdom prvej inštancie alebo pred odvolacím súdom (§ 433 C. s. p.).

Dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 434 C. s. p.).

V dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného dovolania (§ 435 C. s. p.).